

I. ប្រព័ន្ធដិតិនិតិចិដ

- នៅថ្ងៃទី១៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ និងថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ អគ្គិសាបាទិករាជសេដ្ឋកិច្ច អនុប្រធានី Mark HARMON បានបញ្ជាណិភីកចំនួន៥៧រាប់ទៅប្រជាធិបតេយ្យភាពការពារដន្តរៀបចំ ដោយស្មើសុំពីមានបន្ថែមពី ដើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បញ្ញនឹងក្នុងចំនួនដែលបាក្សសុំការងារដែលបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បញ្ញនឹងក្នុងចំនួនដែលបាក្សសុំការងារ រដ្ឋប្បញ្ញនឹងក្នុងចំនួនដែលបាក្សសុំការងារ និងបានផ្តល់ “ពីពីមានលម្អិតគ្រប់គ្រាន់អំពីអំពីខ្លួនក្នុងចំនួនដែលបាក្សសុំការងារ” (“សុំណើសុំពីមានបន្ថែម”)²⁴

¹ សំណើរដ្ឋបាល ០០៥/០៧-០៨-២០០៥-អរគក-កសចស (“សំណើរដ្ឋបាល ០០៥”), ពាក្យសុំបាល ស្ថិតនៅក្នុងសំណើរដ្ឋបាល និងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបន្ទូមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋបាល និងសម្ងាត់ដែលត្រួតពាក់ព័ន្ធ នៅក្នុងសំណើរដ្ឋបាល ០០៥, ឬដែលបានដាក់ឡើង នៅថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ និងបានដាក់ឡើង នៅថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1/1/2 (“ពាក្យសុំ”) ។
ស្ថិតនៅក្នុងសំណើរដ្ឋបាល សំណើរដ្ឋបាល ០០៥, សំណើរដ្ឋបាល និងការអនុញ្ញាតដើម្បីរាជការពាក្យសុំបាល ស្ថិតនៅក្នុងសំណើរដ្ឋបាល និងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបន្ទូមទាំងនេះដើម្បីរាជការពាក្យសុំបាល និងសម្ងាត់ដែលត្រួតពាក់ព័ន្ធដោយការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបន្ទូមទាំងនេះ នៅក្នុងសំណើរដ្ឋបាល ០០៥ ពេលមួយការណា, ឬដែលបានដាក់ឡើង នៅថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1/1/1។

សេចក្តីសម្រាប់លើពាក្យសរុបស៊ [REDACTED] ស្ថិតីរោយភាពលើកំណើតទាំងនេះ និងការរបៀប្រាស់ព័ត៌មានបង្កើមរបស់ដីមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរណ៍ និងសម្រាប់អង្គភាគកំពើនូវការក្នុងសំណុំរឿង ០០៤

- នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ សហមេធារីការពារក្តីបានដាក់ពាក្យសុស្សីច្បាមអង្គបុណ្ឌអំពីរដ្ឋមន្ត្រី យោងការពលីសំណែកីសុត្រិមានបន្ថែម និងសម្រារ៖សុបអង្គការកំពើនានា នៅក្នុងសំណុំរឿង³ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយសហគម្រោមសុបអង្គការអនុរាជាតិ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧⁴។
  - នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ដោយមានការណែនាំអង្គបុណ្ឌអំពីរដ្ឋមន្ត្រី⁵ សហមេធារីការពារក្តីបានដាក់ពាក្យសុស្សីយោងការពលីសំណែកីសុត្រិមានបន្ថែម និងសម្រារ៖សុបអង្គការកំពើនានា នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ សហព្រះរាជាណាច្រោះអនុរាជាតិបានដាក់ចម្លើយតបរបស់គាត់⁶ ហើយនៅថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ សហមេធារីការពារក្តីបានដាក់ការផ្តើមតប⁷។

ីពីរសំពើតមានបង្កើមពីអ្នកដាក់ពាក្យសុចាំងខ្លួនជាដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូរេណី, ឬថា ថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤, ឯកសារ (“លិខិតផ្តើមឈឺអ្នកដាក់ពាក្យសុចាំងខ្លួនជាដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូរេណី និងភាពគំរូរដ្ឋប្បូរេណី នៃការបង្កើមពីអ្នកដាក់ពាក្យសុចាំងខ្លួនជាដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូរេណី (D234)”) ។ សំណុំវិធី ០០៤, លិខិតពីថ្វាប្រាម Mark HARMON ផ្តើមឈឺប្រពាណអង្គភាពគំរូរដ្ឋប្បូរេណី នៃការបង្កើមពីអ្នកដាក់ពាក្យសុចាំងខ្លួនជាដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូរេណី (D234) ។ សំណើរឿងទីបីសំពើតមានបង្កើមពីអ្នកដាក់ពាក្យសុចាំងខ្លួនជាដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូរេណី, ឬថា ថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ឯកសារ ២០១៤, D235 (“លិខិតផ្តើមអង្គភាពគំរូរដ្ឋប្បូរេណី (D235)”) ។

³ សំណុំរឿង ០០៥, ពាក្យសុំបស់ [REDACTED] នឹងប្រើប្រាស់បុរាណដែលមានការប្រាក់ប្រាក់ទាំងអស់ និងការប្រាក់ប្រាក់មានបន្ទូល របស់ដើមបណ្តីរឿងរដ្ឋប្រជាធិក និងសម្បារះសីហនុពាក្យពាក់ព័ន្ធទាំង នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៥, ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370។

⁴ សំណុំរៀង ០០៤, ដីកាសប្រមិជ្ជលើពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] ត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយក្រសារមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធ និងដើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋបាលរដ្ឋ, ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1។

⁵ សូមមើល សំណាំរឿង ០០៤, សារអេឡិចត្រូនិកពីអង្គបុណ្ណោះដំនឹងម្រោះដើរនៃភាគីទាំងអស់នៅក្នុងសំណាំរឿង ០០៤, ឬថ្មីទី២ នៃកញ្ចប់ ឆ្នាំ២០១៧។

⁷ សំណុំផ្លួយ ០០៥, ការធ្វើយកបរបស់ [REDACTED] ទៅនឹងចម្លើយកបរបស់សហព្រះរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពាក្យសុំបរបស់
[REDACTED] ស្ថិតីមេយកពាណិជ្ជកម្ម និងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបន្ទូលមរបស់ដីមបណ្តុំនឹងរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ និងសម្ងាត់សុំបាបដូច
ពាក្យពេញ នៅក្នុងសំណុំផ្លួយ ០០៥, ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែកុម្ភា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1/1/5 (“ការធ្វើយកបរ”)

សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសំបស់ [REDACTED] សំឡើយភាពលើកំណើត និងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបង្កើមរបស់
ដើមបញ្ជីងអ្នប្បរណី និងសម្ងាត់ស្ថិជាមុខពេលការកំណត់ទី នៅក្នុងសំណាំរឿង ០០៤

II. ລາຍລະອຽດຂອງປະເທດຢັ້ງ

4. សហមេធារីការពារគីអេអាចចា ពាក្យសុំនេះអាចទទួលយកបាន ពីព្រះរាជមក្សាសំអាចបោតុត្រប់គ្រាន់ និងទាក់ទងកំបុសនឹងពិវិជ្ជនេយដើម្បីបើកដូរខ្លួនណ៍ ព្រមទាំងមាន “មូលដ្ឋានត្រីមត្រូ”⁸ ។ ពួកគេផ្តល់ទទួលការណ៍ថា ពួកគេបានបង្ហាញពីមូលដ្ឋានគឺយុត្តិសម្រាប់ពាក្យសុំនេះ “ដោយបានដូចបារំបាក” ដើម្បីកំណត់អគ្គិសញ្ញាបាលស្អារ៖ដែលមានកំបុសនឹងពិវិជ្ជនិងថា សហមេធារីក្រោមឈើបអង្គភអន្តរជាតិមិនបានសម្រចចា ពាក្យសុំមិនមានមូលដ្ឋានច្បាស់បានប់នោះឡើយ⁹។
  5. សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិផ្តើមបែបថា ពាក្យសុំ បានដាក់មិនទាន់ពេលវេលា ហើយអាគ្រស៊ីបោតុនេះមិនអាចទទួលយកបានឡើយ ដោយធ្វើការគូសបញ្ចាក់ថា ពាក្យសុំនេះដែលត្រូវបញ្ជាផែន អង្គបុរាណដំនុំជប្រៃស ត្រូវបានដាក់មួយស្ថាប័ណ្ឌ បញ្ចាប់ពីសេចក្តីជួនដំណឹងលើកទី ៤ អំពីការបិទកិច្ច សិុបស្សរ នៅថ្ងៃទី ៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ បើទេះបីស្អារ៖ដែលរំភាពនៅក្នុងពេលវេលាដែលបានបែបថា ម្នាក់ពាក្យសុំ តាំងពីថ្ងៃទី ៣១ ឆ្នាំ២០១៥¹⁰។ គាត់ផ្តល់ទទួលការណ៍ថា យោងតាមវិធានផ្តើក្នុង ៧៦(២) ពាក្យសុំដើម្បីបិះដំឡើងអង្គបុរាណដំនុំជប្រៃស សិុបស្សរ ធ្វើមោយភាពសំណើនៅត្រូវតែបានដាក់ក្នុងអំឡុងពេលវេលាដីឡូលើស្ទើស្មោះ ហើយថា ការអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ពាក្យសុំក្រោយពេលកំណត់នឹង “មិនសុំស្ទើស្មោះកំត្តិជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់កិច្ចដំណើរការនឹងពិវិជ្ជមានប្រសិទ្ធភាព”¹¹។
  6. សហមេធារីការពារគីផ្តើមបែបថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិបញ្ចូលក្ខណរិត្រូយបែន្ទូមមួយដោយ មិនត្រីមត្រូទៅក្នុងការពិចារណាលើភាពអាចទទួលយកបាន¹²។ ដែនកំណត់ពេលវេលាក្នុងវិធាន ផ្តើក្នុង ៧៦(២) ត្រូវតែកំណត់ថា ពីពេលណាដែលភាពអាចដាក់ពាក្យសុំបិះដំឡើងអង្គបុរាណដំនុំជប្រៃស បើណាគារ៖¹³។ ដូច្នេះ ការកំណត់ពេលវេលាក្នុងការដាក់ពាក្យសុំធ្វើមោយភាពនេះត្រូវតែមានទីនាក់ទិន្នន័យ

⁸ ពាក្យសំ, កម្រាមណ្ឌ ២០-២១

^៩ ពាក្យសុ, កម្រាមណ្ឌល ៧៧៤

¹⁰ ចម្លើយតប, កចានណ្ហ ៩ នាយករដ្ឋបាល សំណុំវីរិោ ០០៥, សេចក្តីផ្តើមដំណឹងលើកទី ៩ អំពីការបិទកិច្ចសុំបស្ថរលើ

ជំនាញ និងការបង្កើតរូបរាង D368

“ចម្រើយកប, កថាមណ្ឌ ២៤

¹² ກາງຜູ້ຍົກປ, ກຳເຂດນີ້ ຂະ

¹³ ກາຣເຊື້ອຍຕະບ, ກຜ່ານຫຼາມ ລາ

ជាមួយសហគម្រោគអង្គភាពពេទ្យកំណងចុះឈ្មោះ¹⁴ សហព្រះរាជអាជ្ញារជាតិបានខកខាងបន្ទីមទៀតក្នុងការដំឡើងសេចក្តីសម្រេចអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ពាក្យសុំពីឯកទៅអង្គបុណ្ណោះ¹⁵

¹⁴ ກາງເຜື້ອຍຕະບ, ກ່າຍຊາດ ອ-ຕະ

¹⁵ ការធ្វើយុទ្ធប, កាទាមណា ៨៧

¹⁶ សំណុំផ្លូវ ០០៣/០៧-០៩-២០០៣-អវតក/កសចស (អបដែល), សេចក្តីសម្រេចឱ្យពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] សុំពិន្ទុ មោយភាពកំណត់ថែទុនប៉ាងមួយដែលទទួលបានពីកសុតានបានមកពីទានុញ្ញក្រឹម, ថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨, ឯកសារ D257/1/8 (“សេចក្តីសម្រេចឱ្យពាក្យសុំពិន្ទុ មោយភាពកសុតានបានមកពីទានុញ្ញក្រឹម”), កម្រាមណ្ឌល ១០១

¹⁷ សេចក្តីសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋប្រជាជនក្នុងការអនុវត្តន៍ការងារទិន្នន័យ កាលពីថ្ងៃទី ១០-១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៧

សេចក្តីសម្រាប់រាជរដ្ឋបាល ស្ថិត នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងការរហូតដល់ទីផ្សារទាំងបន្ទាន់មានសំណង់ជាមួយនាយករដ្ឋបាល និងសម្រាប់រាជរដ្ឋបាល នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩

III. អត្ថបទចន្លឹះ

៣. សោរជនា

10. សហមធ្វើការពារកីឡើងបុរដិនិជ្ជប្រជុំមេយកាត អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ២១ វិធានផ្ទៃក្នុង ៤៨ និងវិធានផ្ទៃក្នុង ៧៦ សំណើសុំពីមានប៉ែន្ទែម និងសម្រារ៖សូបអង្គភាគកំពុងផែនការ ដែលប្រមូលបានពីអ្នកភាកំពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាផើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណី¹⁸។ ពួកគេនេះអាចចាត់តាំងសំណុំរដល់អ្នកភាកំពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាផើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណីទៅអង្គភាពដនឺជនរដ្ឋគ្រោះគីត្រូបានធ្វើឡើង ហូសសិទ្ធិសំណាត់ និងក្នុងការរំលោភបៀវិធានផ្ទៃក្នុង ២៣(៤) ២៣ក្នុង(២) និង ៦៤ នៅពេលរក្សាទុក សម្រារ៖សូបអង្គភាគដែលប្រមូលបានតាមរយៈសំណើសុំពីមានប៉ែន្ទែម ដែលមានកំហុសនិត្តិវិធី និងមិនអាចធ្វើជាកំបាត់បាន¹⁹។ ពួកគេបញ្ជាក់ថា អ្នកភាកំពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាផើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណីតុំអាចត្រូបានស្ថាសំណុំរដ្ឋជាសាក្សីធ្លាត់ឡើយ អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ២៣ក្នុង(២) និង២៣(៤) និងថា សហមេក្រមសូបអង្គភាគមិនអាចអនុវត្តន៍ងនានាសិទ្ធិការអនុវត្តការស្ថាប់ចម្លើយបែបនេះឡើយ²⁰។ ការស្ថាសំណុំរដ្ឋទៅអ្នកភាកំពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាផើមបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណីប៉ែន្ទែម នៅពេលបានពីក្រុងសូបស្ថាសំណុំរដ្ឋគ្រោះគីត្រូ និងបង្កើតរស់កម្មដល់សិទ្ធិរបស់ម្នាស់ពាក្យសុំ និងភាគីផ្សេងៗទៀត²¹។
11. សហមធ្វើការពារកីឡើងប៉ែន្ទែមកីឡើករណីថា សំណើសុំពីមានប៉ែន្ទែមគីត្រូ “កិច្ចសូបស្ថា” អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៤៨ ពីព្រះថា សំណើសុំតាំងនេះពាកំពុងផែនការផ្តល់ “សម្រារ៖ជាកសុំតាន់” ដែលជាចុងក្រោយត្រូបានដាក់នៅក្នុងសំណុំរឿង²²។ ដូច្នេះ សំណើសុំពីមានប៉ែន្ទែមនេះនាំចុះការដោរកិច្ច

¹⁸ សូមមើល សំណើសុំ, ទំព័រ ១៧ សូមមើលដៃងដែរ សំណុំរឿង ០០៤, ពាក្យសុំបស់ [REDACTED] សំរោមយកាតសំណើ និងការប្រើប្រាស់ពីមានប៉ែន្ទែម និងសម្រារ៖សូបអង្គភាគកំពុងប៉ែន្ទែមដែលបានបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណី ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ – ឧបសម្ព័ន្ធ ក, ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1/1/2.2។ សំណុំរឿង ០០៤, ពាក្យសុំបស់ [REDACTED] សំរោមយកាតសំណើ និងការប្រើប្រាស់ពីមានប៉ែន្ទែម និងសម្រារ៖សូបអង្គភាគកំពុងប៉ែន្ទែមដែលបានបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណី ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ – ឧបសម្ព័ន្ធ ខ, ថ្ងៃទី២២ ខែកុម្ភា ឆ្នាំ២០១៧, ឯកសារ D370/1/1/2.3។

¹⁹ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ២៣-២៤។

²⁰ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ២៣។

²¹ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ២៤។

²² ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ២៥-២៦។

លេខកូដសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ [REDACTED] គីត្រូសំរោមយកាតសំណើសុំ និងការប្រើប្រាស់ពីមានប៉ែន្ទែមបស់ដើម្បីរដ្ឋប្បូរណី និងសម្រារ៖សូបអង្គភាគកំពុងប៉ែន្ទែមដែលបានបណ្ឌិ៍រដ្ឋប្បូរណី នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤

សិរីបញ្ជី ហ្មុសិទ្ធិអំណាច ធម៌អង្គភាពគាំទារដន្តូរក្រោះ ដែល “ដើរពួនីមួយុបន្ទាបសុខសាធារណៈ”²³ ។ ពួកគេនេះអាជីវកម្មសិទ្ធិរបស់សហគម្រោះក្នុងការបំពេញកិច្ចសិរីបស្ថាតាមដូរតុលាការ ពុំមែនជាមន្ត្រីនុសិទ្ធិដាច់ខាតឡើយ²⁴ ហើយថា ពួកគេអាចចាត់ការបំពេញកិច្ចសិរីបស្ថាតាមដូរតុលាការ ដំឡើស និងការបំពេញលក្ខណៈណូម្យយចំនួន អនុលោមតាមវិធានផ្លូវក្នុង ៥៥(៨) និង ៦២²⁵ វិធាន ផ្លូវក្នុង ៥៥(៥) ត្រូវបានដំឡើលើបន្ទាន់មេដោយបានបង្កើតការ និងវិធានផ្លូវក្នុង ៥៥(៩)²⁶ ដែលចែងថា ការណាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរសណីដែលត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈដឹកចាត់ ឬស្រើស្រាវជ្រាវ ត្រូវបានចាត់តាមដូរតុលាការ អ.វ.ត.ក បើណាគារ²⁷ ។

12. សហមេធានីការពារកីរីបាននេះអាជីវកម្មឡើង ទម្រង់នៃការស្ថានសំណ្ងែរដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាម ទូទៅជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរសណីកីម្រោះការពារមិនសមស្រប និងធ្វើឲ្យប្រឆាំងកិច្ចសិរីបស្ថា²⁸ ។ ពួកគេបញ្ជាក់ថា ពាក្យសុំតាមទូទៅជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរសណីមាន “ដលប្រយោជន៍ជាក់លាក់” នូងការបង្ហាញអំពើខ្លួនគ្នាតាមការ និងការណាប់ចំណុចនេះទៅនឹងថានឹងរួមដែលត្រូវបានចោរ ហើយពាក្យសុំរបស់ពួកគេត្រូវបានផ្តល់ឲ្យថា “មានពេលដាកសុំតាមពិច្ចិច នៅ អ.វ.ត.ក²⁹ ។ ពួកគេបញ្ជាក់ពីកីបារម្ភរបស់ខ្លួនលើបញ្ជីសំណ្ងែរបញ្ជាក់ដែលបានផ្តល់ជូនក្នុងទម្រង់ជាមួយការបង្ហាញបំផុត និងសំណើសុំពីមានបន្ទោះ³⁰ និងអង្គការណីដែលថា ដំណើរការនៃការស្ថានសំណ្ងែរមិនត្រូវបានកត់ត្រាស្របតាមវិធានផ្លូវក្នុង ៣៥³¹ ។ ពួកគេសិន្ណានឹងថា ការដាក់បញ្ចប់នូវពីមានបន្ទោះទៅក្នុងសំណុំរឿង គឺរំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិរបស់ម្នាស់ពាក្យសុំក្នុងការទទួលបានកិច្ចដំណើរការនឹងដោយយុត្តិធម៌

²³ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៧។

²⁴ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៨។

²⁵ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៨-៤៩។

²⁶ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៩។

²⁷ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៩។

²⁸ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៩-៤៩។

²⁹ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៩-៤៩។

³⁰ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤០។

³¹ ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៤៣។

សេចក្តីសរុបមិនបានកីរីសុំរបស់ [REDACTED] កុំពើមោយការណីសំណើរឿងកីរីសរុប និងការរបីប្រាស់ពីមានបន្ទោះរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរសណី និងសម្រារៈកុំបន្ទាត់ការកំណើន នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤

និងការធានាប្រព័ន្ធនៃភាពអាចដាក់ដោយម៉ែកពីត្បារវាងអាជ្ញាធរដែលទទួលបន្ទុកការថាខ្សែកាន់ និងអាជ្ញាធរដែលទទួលបន្ទុកការវិនិច្ឆ័យទោស³²។

13. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិផ្តើមពបថា សំណើសុំពីមានបន្ទូម និងការដាក់ពីមានបន្ទូមគឺធ្វើឡើងស្របតាមវិធានផ្លូវក្នុង³³។ ចំណុចនេះបញ្ជាក់យើងម្នាក់ថា អគគកសហពោជោរក្រមសុំបន្ទុកអង្គភាពជាតិពីមានបន្ទូម ដែលទទួលបានតាមរយៈអង្គភាពគាំពារដនវនេះគ្រោះដែលគ្រាន់ទៅជាដូលាបន្ទូយ ស្របតាមវិធានផ្លូវក្នុង ១២ស្អែសែ(១)(២)³⁴។ វិធាននេះគឺជាកំឡែងកិច្ចសុំបស្ថុរដ្ឋមានប្រសិទ្ធភាព និងត្រីមត្រូវលូនក្នុងអន្តរាណសិទ្ធិរបស់សហពោជោរក្រមសុំបន្ទុក³⁵។
14. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិបញ្ជាក់បន្ទូមឡើងថា ទាំងអគគកសហពោជោរក្រមសុំបន្ទុកអង្គភាពជាតិ ទាំងអង្គភាពគាំពារដនវនេះគ្រោះបានបំពេញការងារដោយមិនលម្អិត ហើយថា សំណើដែលបានឡើងគឺជាស្របតាមបញ្ជីក្រោមនៃត្រីមត្រូវ³⁶។ ការអេសេតិការណ៍លម្អិតនេះ និងជាការស្ថានទៅបីណ្ឌានេះ ពីព្រះរដ្ឋមាននៃពីមានបន្ទូមនៅក្នុងសំណើរឿង មិនបញ្ជាក់ថា ពីមានទាំងនេះទទួលបានការផ្តល់ទម្លៃកសិកាងប្រាក់³⁷។ វិធានបស់សហមេដារការងារក្នុងនេះនឹង “មានសារ៖សំខាន់អល់ការប្រពានថាលកាតីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរិយាយដើម្បីការប្រុលប្បរិយាយក្នុងកិច្ចដែលកើតឡើងនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យទោស”³⁸។
15. សហមេដារការងារក្នុងកិច្ចពបថា សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិខកនានមិនបានបង្ហាញថា អគគកសហពោជោរក្រមសុំបន្ទុកអង្គភាពជាតិបានបំពេញកិច្ច ក្នុងសំណើច្របម្បាប់របស់ខ្លួនក្នុងការធ្វើប្រតិក្សាអ្នកមួយបំពេញកិច្ចសុំបស្ថុរដ្ឋមានបន្ទូយនេះគ្រោះអង្គភាពគាំពារដនវនេះគ្រោះ³⁹។ ឬកគគេបញ្ជាក់មួយនៃហើយមួយឡើងថា

³² ពាក្យសុំ, កម្រាមណ្ឌ ៥៥។

³³ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ៣-៦។

³⁴ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ៣-៥។

³⁵ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ៦។

³⁶ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ៧-១០។

³⁷ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ១១-១៣។

³⁸ ចម្រើយពប, កម្រាមណ្ឌ ១៥។

³⁹ ការផ្តើមពប, កម្រាមណ្ឌ ១១។

នៅក្នុងសម្រេចណើករក្សាសុំរបស់ [REDACTED] សុំផ្តើមយកពណ៌សិកំណើសុំ និងការរបីប្រាស់ពីមានបន្ទូមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរិយាយនៅក្នុងសំណើរឿង ០០៤

ការស្តីរសំណ្ងែទៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដោដៃមហណិងរដ្ឋប្បរេណីតីត្រូវស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញតិនៅ
ច្បាប់ពិសេស យ៉ាងតីងវិនិច្ឆ័ន់ដើម្បីក្នុង ៧៣(៤) និង ៥៨^{៤០}។ សហគមនីបន្ទាប់អង់គ្គតំណាង
មធ្យាបាយក្នុងការធានាថា ការស្តីរដ្ឋប្បរេណីដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដោដៃមហណិង រដ្ឋប្បរេណី
ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមិនបានធ្វើឡើង ហើយវាមានត្រឹមត្រូវនៅថា ការស្តីរដ្ឋប្បរេណីត្រូវបានធ្វើឡើង
ដោយគោរពតាមក្រោមសិលជម៖^{៤១}។ សហមេដារីការពារភ្លើអេសជាចុងក្រោយថា សហព្រះ រាជ
អាជ្ញាគនូវជាតិកំណត់មិនត្រូវចំពោះទទួលករណីបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងការធ្វើឲ្យខ្សោចនាតការសុំប
អង់គ្គតំណាង និងព្យសនកម្មដែលបណ្តាលមកពីគ្នាមាននៅ “សម្រារៈមិនត្រូវ” នៅក្នុងសំណុំរឿង^{៤២}។ ភាព
មិនអាចទុកចិត្តបានយ៉ាងខ្ពស់បើពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដោដៃមហណិងរដ្ឋប្បរេណី និងកំហុសនីតិវិធីដែលរង
ការចាន់ប្រការក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមនៅក្នុងការផ្សេងៗការដែលជាការផ្តល់សុល
ដីសម្រប និងតែមយកតែអណៈកំហុសនីតិវិធី^{៤៣}។

୨. କିମ୍ବାରିଜାରୁକୁ

๔๐ ການຜູ້ຍະບັດ, ກ່າຍຂອງ ອຕະ

⁴¹ ການເຜື່ອຍະນຸມ, ກ່າຍຂະໜາດ ອັດ-ອັດ

⁴² ການຜູ້ຍະບັດ, ກ່າຍຂອງ ອົບ-ເມຕາ

⁴³ ກາຣີ້ຍຕບ, ກ່າຊະໂນ ແລ້ວ

⁴⁴ សូមមើលខាងក្រោម, សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសំដើរមេយកភកសុតានបានមកពីទានុជាកម្ម, កម្រាធិការ ១៩៤

⁴⁵ សំណុំវិធីលេខ ០០៤/៩/០៧-០៦-២០០៨-អគ្គក-កសចស (“សំណុំវិធី ០០៤/៩”) (អបដ ៥០), សេចក្តីពីចារណាលើ

សេចក្តីសម្រាប់លើពាក្យសំរាបស់ **[REDACTED]** ស្ថើផ្ទើយរាយភាពណើសំណើគ្នា និងការរបៀប្រាស់ព័ត៌មានបង្កើមរបស់
ដើមបណ្តឹងអ្នកប្រាក់នៅ និងសម្រាប់ស្ថើបន្ថែកពាក្យព័ត៌មាន នៅក្នុងសំណើរឿង ០០៤

ច្បាប់ បង្កើត អ.វ.ត.ក ផ្លូវបញ្ជាចំណីគោលការណ៍នេះដោយកំណត់ថា “សហព័ត៌មាន និងសេវាបច្ចុប្បន្ន ត្រូវធ្វើការសិក្សាអង់គ្លេសបាននៅពេលខ្លួន នៃព័ត៌មាន និងទទួលបានពីស្ថាបន្ទាន់ទាំងនេះ”⁴⁶ ។ ក្នុងករណីនេះ វិជានដែកក្នុង ៥៥(៥) អនុញ្ញាតយោងច្បាស់លាស់ចូលសហព័ត៌មាន និងសេវាបច្ចុប្បន្ន ឱ្យបាននៅពេលវេលាដំឡើកការបង្ហាញការពិត” និង “ស្ថិជារកព័ត៌មាន និងជនូយពីបរទេស អង្គការសហប្រជាធាតិ ឬអង្គការអនុរោងកិច្ច ឬអង្គការក្រោងដាកិច្ច ឬ ក្រសួងសម្រាប់ដៅទៀត”⁴⁷ ។

18. ផ្នែក: ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងច្បាប់ដារមាននៅថ្ងៃពេលខែ អ.វ.ត.ក ដែលបានសហគ្រែក្រោម
ស្ថិជាបអង្គភាពការស្ថិជាបដំនួយ ឬការប្រមូលពីមានពីស្ថិជាបដែឡើត ឬមានអង្គភាពគាំពារដនែ
រងគ្រាជ់ដែង ដែលមានការកិច្ចជាតិសេសក្នុងការគាំទ្រដល់ការដាក់ពាក្យស្ថិជាបដែឡើនជាផើមបណ្តិ៍ង
រដ្ឋប្បញ្ញត្តិក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ថ្វីក្រោម⁴⁸។
  19. ដាក់ទៅពិនិត្យលក្ខណៈដែនដឹកនាំដែលបានស្ថិជាបអង្គភាពគាំពារដនែរងគ្រាជ់ អង្គបុរាណដែនដឹកនាំ
យល់ឱ្យបាន ការស្ថិជាបដែលម្នាស់ពាក្យស្ថិជាបដែឡើនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិដែលបានស្ថិជាបដែឡើន
ដោយអតិថតសហគ្រែក្រោមស្ថិជាបអង្គភាពអនុវត្តជាតិមិនអាចធានាត់ទុកជាតាការទាត់តាំងសំណងចូលរួមការ
ឲ្យប៉ែងចិះដើរការដែលជាលក្ខណៈត្រួតពិនិត្យរដ្ឋប្បញ្ញត្តិ ស្របតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ១៣(៥) និង ៥៧។
ចំណុចនេះបង្ហាញយកច្បាប់ថា អតិថតសហគ្រែក្រោមស្ថិជាបអនុវត្តជាតិមិនបានធានាត់ទុក ឬមាន
ចំណាត់ការស្ថិជាបដែលម្នាស់ពាក្យស្ថិជាបដែលបានស្ថិជាបអង្គភាពគាំពារដនែរងគ្រាជ់បានក្នុង
ចម្លើយដើមបណ្តិ៍ងរដ្ឋប្បញ្ញត្តិដែលបានក្នុងចំណាត់ការស្ថិជាបអង្គភាពគាំពារដនែរងគ្រាជ់បានក្នុង

ឯកសារ D308/3/1/20 (“សេចក្តីពិធាគណៈបុណ្យឱ្យខ្លួនរណីប្រភែនឹងដីការដោក: ស្រាយទូអស់ជាប្រជុំ ០០៤/១”),

PRADEL, Procédure pénale, Cujas, 19th ed., 1900-1906, 3 vols. 8vo F. DEBOVE, F. FALLETTI and E.

DUPIC, *Précis de droit pénal et de procédure pénale*, Presses Universitaires de France, 5th ed., 2003, ទំព័រ ៦៧៧។

⁴⁷ វិធានផ្តេកដែល នឹងបានបញ្ជាក់ថា ការបញ្ចប់បន្លំមួយ

⁴⁸ និច្ចនៃក្រុង ១៧ស្តី (១)(២)។

សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំបស់ **[REDACTED]** សុំធ្វើយោងភាពលើសំណែកសុំ និងការរបៀប្រាស់ព័ត៌មានបង្កើមរបស់
ដើមបណ្តឹងអូប្បញ្ញណា និងសម្រាប់គ្មានភាគកំពើទីផ្សារ នៅក្នុងសំណែកសុំ និង ០០៤

20. អង្គបុរាណដំនឹងម្រោះគត់សម្ងាត់យើងព្យាបន្ទូមឡើតមា អគ្គិសហថ្នីក្រមសីបអង្គភាពអនុវជាតិបានណែនាំយ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅអង្គភាពគំពារដន់នេរគ្រោះ ឬទាក់ទងជាមួយនឹងម្នាស់ពាក្យសុំដើម្បី “បំពេញពាក្យសុំរបស់ពួកគេ” និង “ព័ត៌មានដែលខ្លួនខាត”⁵² ។ ដូច្នេះ ព័ត៌មានបន្ទូមពីសកម្មភាពនេះត្រូវបានដាក់ត្រាប់មកជាមួយនឹងពាក្យសុំគំដួនជាដែមបណ្តុះដែងផ្លូវការការពេះទេ និងមិនធ្លាប់ចាត់ទុកជាការស្ថាប់ចម្លើយផ្លូវការនោះទេ ។
  21. សំអាងលើហេតុផលដែលបានបញ្ជាក់ទានេលើ អង្គបុរាណដំនឹងម្រោះយល់យើងព្យាបាន អង្គភាពគំពារដន់នេរគ្រោះមិនបានអនុវត្តកិច្ចសីបស្អែរដែលត្រូវបានចាត់គំដួនជាមួយ ដើម្បីជួនសសហថ្នីក្រម សីបអង្គភាព អនុលោមតាមខ្លឹមសារនៃវិធានផ្លូវក្សាន ៥៥(៥) ៥៥(៦) និង ៦៥ ទេ ប៉ុន្តែផ្លូវការនេះយើងត្រូវបានដែលគ្រោះយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ដើម្បីបំពេញពាក្យសុំគំដួនជាដែមបណ្តុះដែងផ្លូវការ ក្រោមពិនិត្យបស់អគ្គិសហថ្នីក្រមសីបអង្គភាពអនុវជាតិ អនុលោមតាមវិធានផ្លូវក្សាន ៥៥(៧)(៨) ។
  22. ការប្រើប្រាស់បាត់ គ្មានកំហុសនិតិវិធីត្រូវបានបញ្ជាក់ដែលអាចផ្តល់យុត្តិកម្មដល់មោយភាពលើសំណែកឱ្យព័ត៌មានបន្ទូម និងសម្ងារៈសីបអង្គភាពការកំពុងនោះទេ ។ កង្វែលជាមួយដែលទាក់ទងនិងភាពអាចធ្វើដាក់បាននៅព័ត៌មានបន្ទូមអាចនិងមិនបែងបានបំសុពលភាពនៃពាក្យសុំគំដួនជាដែម

⁴⁹ លិខិតដៃចូលអង្គភាពការដន្តរោគ (D222), នៅ ERN (KH) 01030148-01030153។

⁵⁰ លិខិតដើម្បីអង្គភាពគំពារជនរដ្ឋប្រជាពលរដ្ឋ (D222), លេខ ERN (KH) 01030143-44។

⁵¹ លិខិតដើរឹងអង្គភាពកំពារដន្តនៃក្រសាស្ត្រ (D222), នៅ ERN (KH) 01030154។

⁵² លិខិតផ្តើមអង្គភាពគំពារដន្ឋរោក់ (D222), នៅ ERN (KH) 01030143-44។ លិខិតផ្តើមអង្គភាពគំពារដន្ឋរោក់ (D223), នៅ ERN (KH) 01030177-78។ លិខិតផ្តើមអង្គភាពគំពារដន្ឋរោក់ (D234), at ERN (KH) 01054845។ លិខិតផ្តើមអង្គភាពគំពារដន្ឋរោក់ (D235), នៅ ERN (KH) 01054759។

សេចក្តីសម្រាប់ពាក្យសុំរបស់ [REDACTED] សុំឡើយភាពលើសំណើសុំ និងការរបៀប្រាស់ព័ត៌មានបង្កើមរបស់
ដើមបណ្តឹងផ្លូវរោងកើត និងសម្រាប់សុំបន្ថែមពាក្យព័ត៌មានសំណើឡើង ០០៤

សំណុំរឿងលេខ ០០៤/០៧-០៩-២០១៨-អនកក/កសចស (អបដ ៤១)

ឯកសារលេខ D370/1/1/6

បណ្ឌិះរដ្ឋប្បុរេណីទៅ បុន្ញត្រាន់បែងពាល់កម្មដាកស្ថុតាងនៃព័ត៌មានទាំងនេះ ដែលត្រូវការរាយកម្ម ពេញលេញនៅដំណាក់កាលប្រាយទៅតាម

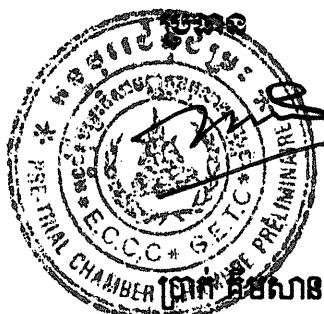
IV. សេចក្តីសម្រេច

କାନ୍ତିରେ ହେଲେ ଅନୁଭବ ଏବଂ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ

- យល់ឃើញថា ពាក្យស្តីនេះអាចទូលាយកបានតាមទម្រង់ច្បាប់។
  - បង្កើតរបាយការណ៍ដែលបានគិតឡើង។

យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ព័ត៌មាន (១៣) សេចក្តីសម្របនេះបិទជ្លូវការ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

Oliver BEAUVALLET

နေပါဒရေးနှင့်လုပ်ငန်း

កំយ ប៊ុល Kang Jin BAIK ហ្មត វិនិ